

Tervise
Arengu
Instituut

SOTSIAALMINISTEERIUM

Suitsiidide statistika Eestis: 2025. aasta ülevaade

Tallinn 2026

**Tervise Arengu Instituut
Eesti-Rootsi Vaimse Tervise ja Suitsidoloogia Instituut**

Suitsiidide statistika Eestis: 2025. aasta ülevaade

**Kaisa Usberg, Zrinka Laido,
Peeter Värnik, Maria Lepnurm**

Tallinn 2026

Väljaande andmete kasutamisel viidata allikale

Soovitav viide käesolevale väljaandele: Usberg K, Laido Z, Värnik P, Lepnurm M. Suitsiidide statistika Eestis: 2025. aasta ülevaade. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2026

ISSN: 3125-5957(pdf)

Sisukord

Mõisted.....	4
Lühikokkuvõte	5
1 Metoodika	6
2 Suitsiidide statistika 2025. aastal.....	7
2.1 Ülevaade	7
2.2 Suitsiidid vanuserühmades	9
2.3 Suitsiidide osakaal kõikidest surmapõhjustest.....	11
2.4 Suitsiidide tõttu kaotatud eluaastad	12
2.5 Tahtliku enesekahjustamise juhud	14
2.6 Eesti suitsiidide statistika Euroopa Liidu võrdluses.....	16
Allikad	18

Mõisted

Standarditud suitsiidikordaja

suitsiidide arv 100 000 elaniku kohta juhul, kui Eesti rahvastiku vanusstruktuur vastaks teoreetilisele standardile (analüüsis on standardimiseks kasutatud Euroopa standardrahvastiku 2013. aasta versiooni)

Suitsiidikordaja

suitsiidide arv 100 000 elaniku kohta,
 $\text{suitsiidikordaja} = \text{suitsiidide arv vastavas grupis} / \text{rahvaarv vastavas grupis} * 100\,000$

Suremuskaotus

eluaastad, mis on kaotatud enneaegse surma tõttu

Lühendid

EL	Euroopa Liit
ERSI	Eesti-Rootsi Vaimse Tervise ja Suitsidoloogia Instituut
GBD	Global Burden of Disease
RHK-10	Rahvusvaheline Haiguste Klassifikatsioon, 10. versioon
YLL	Years of Life Lost, kaotatud eluaastad

Lühikokkuvõte

180 suitsiidi Eestis 2025. aastal	13,0 standarditud kordaja 100 000 elaniku kohta 2025. aastal	6× kõrgem suitsiidikordaja meestel kui naistel 2025. aastal	-9% standarditud kordaja muutus kümne aastaga (2016–2025)
---	--	---	---

Eesti suitsiidistatistika näitab 2025. aastal küll jätkuvat, ent sugude lõikes ebaühtlast langustrendi. Aasta jooksul registreeriti kokku 180 suitsiidi, neist 82% meestel ja 12% naistel. Standarditud suitsiidikordaja oli sellel aastal 13,0 juhtu 100 000 elaniku kohta. Sooline lõhe on endiselt märkimisväärne: meeste kordaja (24,1) ületab naiste oma (4,2) ligi kuuekordselt.

Pikaajaline vaade annab põhjust ettevaatlikuks optimismiks: kümne aastaga (2016–2025) on suitsiidide koguarv vähenenud 3% ja standarditud kordaja koguni 9%. See langus ei ole aga sugude lõikes ühtlane: naiste kordaja on vähenenud kaks korda enam (-18%) kui meeste oma (-8%). Võrreldes aastate 2016–2018 ja 2023–2025 keskmisi on standarditud suitsiidikordajad langenud kõikides vanuserühmades, välja arvatud 20–39-aastastel, kellel kordaja suurenes 4%.

1 Metoodika

Suitsiidide statistika põhineb kogu Eesti rahvastikku hõlmava surma põhjuste registri andmetel (7). Suitsiididena lähevad arvesse surmad, mille puhul on algpõhjuseks märgitud tahtlik enesekahjustus või tahtliku enesekahjustuse hilisnähud (Rahvusvahelise Haiguste Klassifikatsiooni 10. versiooni ehk RHK-10 järgi diagnoosikoodid X60–X84, Y87.0). Statistikasse lähevad arvesse vaid nende isikute suitsiidijuhud, kelle elukohaks on surmatõendil märgitud Eesti.

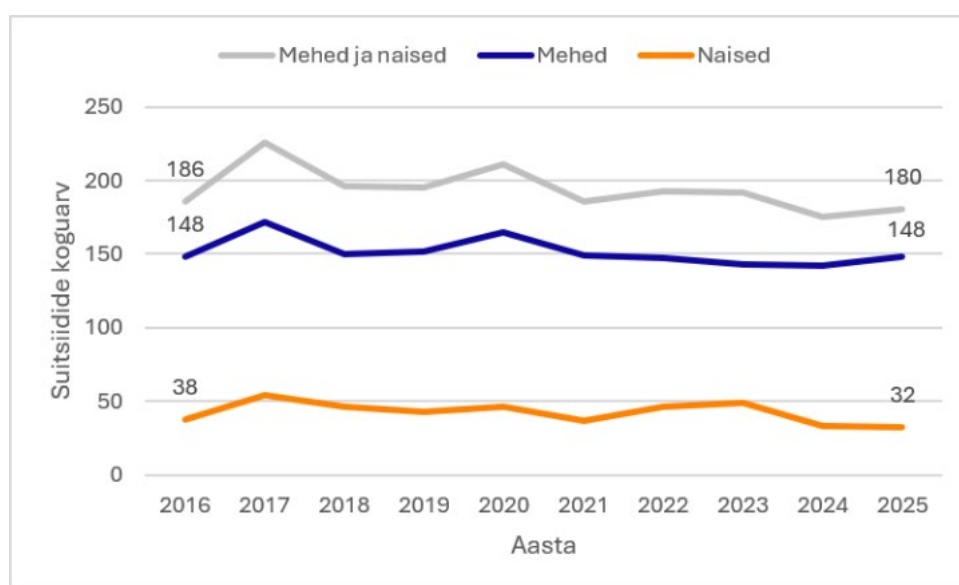
Suitsiidikordajate arvutamiseks kasutatakse rahvaarve Statistikaameti avalikust andmebaasist, millest arvutatakse aastakeskmised rahvaarvud (5). Suitsiidikordajate standardimiseks kasutatakse Euroopa standardrahvastiku 2013. aasta versiooni. Suitsiididele kaotatud eluaastad arvutatakse Eestile kohandatud *Global Burden of Disease* (GBD) metoodikal, kasutades Statistikaameti poolt avaldatavaid andmeid riigi eeldatava ja oodatava eluea kohta (6).

Vigastusjuhtude statistika põhineb Eesti Tervisekassa raviarvete andmetel ning arvestatakse vastavalt Tervise Arengu Instituudi loodud meetodile (8). Tahtlik enesekahjustamine on raviarvetele märgitud välispõhjusena RHK-10 koodidega X60–X84. Tahtliku enesekahjustamise juhtude arv ei võrdu enesetapukatsete arvuga, kuid enesetapukatsed sisalduvad juhtude arvus.

2 Suitsiidide statistika 2025. aastal

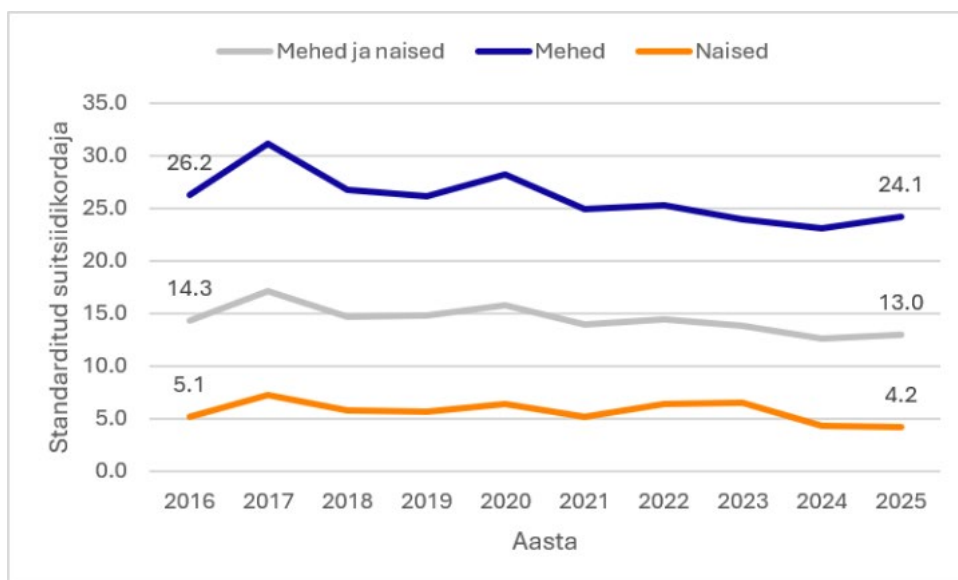
2.1 Ülevaade

2025. aastal registreeriti Eestis 180 suitsiidi, millest 148 olid meestel ja 32 naistel (Joonis 1). Standarditud suitsiidikordaja oli 13,0 juhtu 100 000 elaniku kohta, kusjuures meestel oli kordaja ligi kuus korda kõrgem kui naistel (24,1 vs 4,2; Joonis 2). Viimase kümne aastaga on Eestis suitsiidide koguarv vähenenud 3% ning standarditud suitsiidikordaja 9%. Kordaja langus on olnud märgatavalt kiirem naistel (–18%) kui meestel (–8%).

Joonis 1. Suitsiidide koguarvud aastatel 2016–2025.

Meeste suitsiidikordaja on kümne aasta vältel püsinud naiste omast 4-6 korda kõrgemana. 2017. aastal saavutas meeste standarditud suitsiidikordaja vaadeldava perioodi tipu 31,1 juhuga 100 000 elaniku kohta, seejärel on kordaja vähenenud üle viiendiku võrra 24,1-le. Naistel on standarditud suitsiidikordaja kümne aastaga vähenenud 18% võrra, jõudes 2025. aastaks 4,2 juhuni 100 000 elaniku kohta, mis on vaadeldava perioodi madalaim näitaja. Üldkordaja langus vastavatel aastatel 14,3-lt 13,0-le peegeldab eelkõige suitsiidisuremuse vähenemist naiste hulgas, seejuures on meeste jätkuv kõrge risk jäänud suitsiidiennetuse keskseks probleemiks.

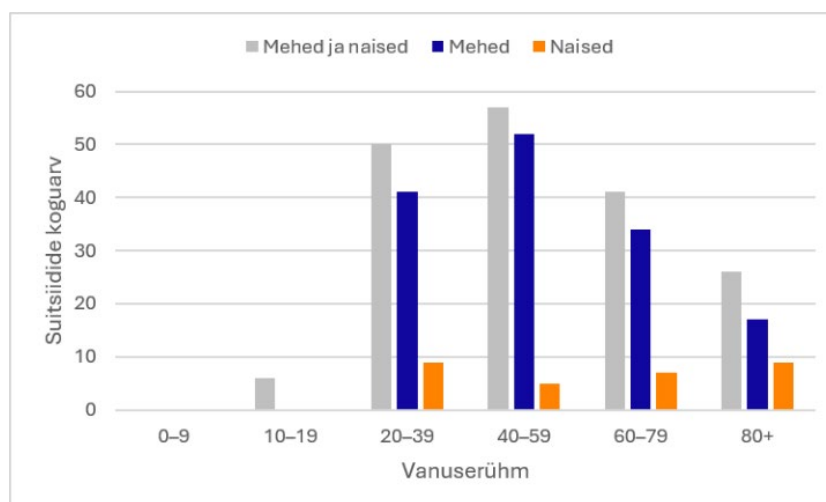

Joonis 2. Standarditud suitsiidikordajad 100 000 elaniku kohta aastatel 2016–2025.

Suitsiidide koguarv on kümne aastaga vähenenud vaid kuue juhu võrra (186-lt 180-le), kuigi vahepealne tipp 2017. aastal oli 226 juhtu. Meeste suitsiidide arv oli 2025. aastal sama kui 2016. aastal (148), samas kui naiste suitsiidide arv on vähenenud 38-lt 32-le. Absoluutarvude püsimine peaaegu muutumatul tasemel koos rahvastiku vananemisega selgitab, miks standarditud kordaja langeb kiiremini kui koguarv, viidates, et sihipäraste sekkumisteta ei ole edasist langust põhjust eeldada. Kuna aastatevaheline varieeruvus on üsna suur, ei saa üksikute aastate võrdlemisel teha kaugeleulatuvaid järeldusi.

2.2 Suitsiidid vanuserühmades

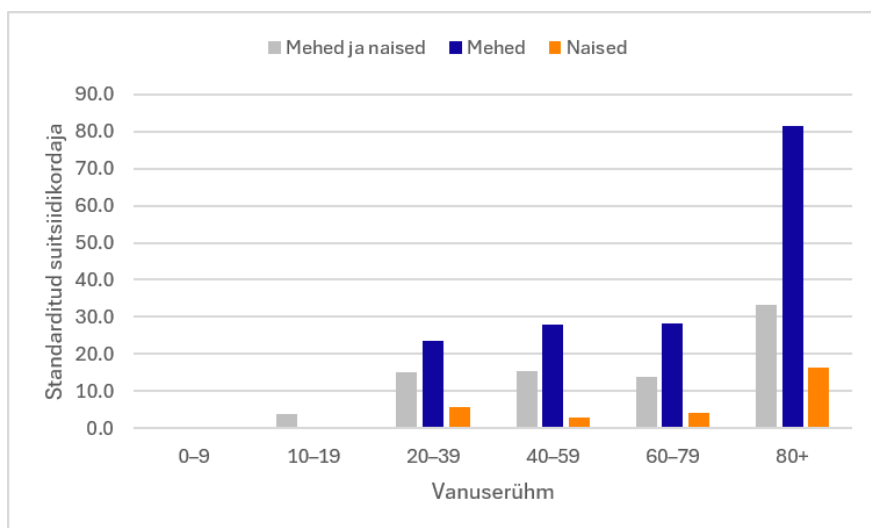
2025. aastal registreeriti enim suitsiide 40–59-aastaste seas (57 juhtu), järgnesid 20–39-aastased (50), 60–79-aastased (41), 80-aastased ja vanemad (26) ning 10–19-aastased (6, Joonis 3). Kõigis vanuserühmades oli suitsiidide arv meeste seas märgatavalt suurem kui naiste seas. Suitsiidijuhtudest moodustavad suurema osa tööealised inimesed: 20–59-aastaste hulgas registreeriti 107 suitsiidi, mis moodustavad ligi 60% kõigist 2025. aastal registreeritud suitsiidijuhtudest.

Joonis 3. Suitsiidide koguarvud vanuserühmades 2025. aastal (puuduvad tulbad vähem kui viie juhuga).

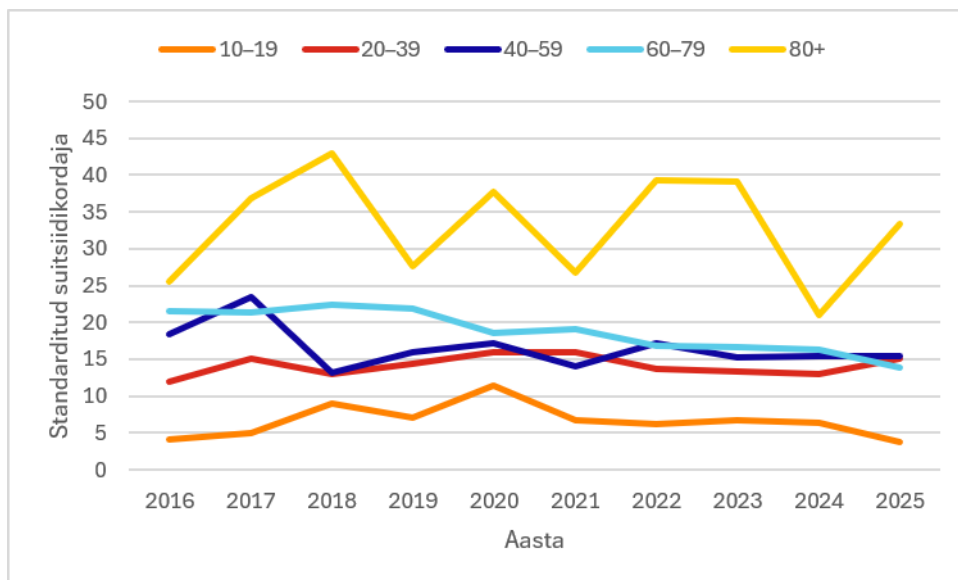
Noorimas vanuserühmas, 10–19-aastaste seas, registreeriti 2025. aastal kuus suitsiidijuhtu. Kuigi noorte suitsiidijuhtude absoluutarv on võrreldes teiste vanuserühmadega madal, vajab noorte vaimne tervis jätkuvalt tähelepanu. Selle olulisust rõhutavad ka järgnevalt käsitletavad näitajad, sealhulgas tahtliku enesevigastamise juhtude kasv noorte seas.

Erinevalt absoluutarvudest on standarditud suitsiidikordaja kõrgeim kõige vanemal vanuserühmal, 80-aastastel ja vanematel, kelle kordaja (33,4) ületab rahvastiku keskmist enam kui kahekordselt, sh meeste kordaja ulatub 81,4-ni, mis on kõrgeim väärtus kogu rahvastikus (Joonis 4). Tööealiste vanuserühmade kordajad on sarnased (13,9–15,4) ja noorimatel madalaimad (3,8). Vanemaealiste kõrge suitsiidirisk võib olla seotud üksilduse, krooniliste haiguste ja õigel ajal abini jõudmise raskustega ning vajab ennetustöös senisest enam tähelepanu.

Joonis 4. Standarditud suitsiidikordajad 100 000 elaniku kohta vanuserühmades 2025. aastal.

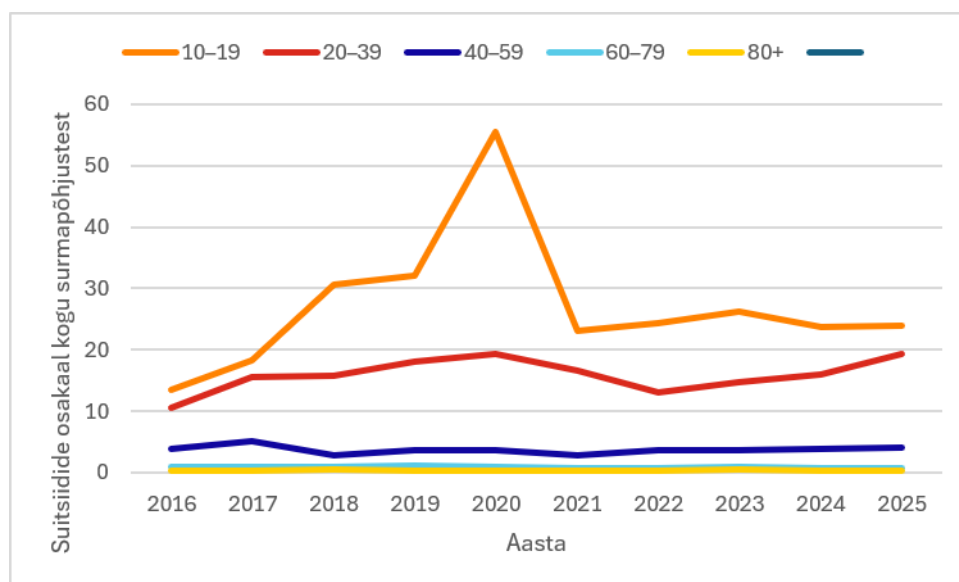
Trendivõrdlus, mis põhineb aastate 2016–2018 ja 2023–2025 keskmistel, toob esile olulise muutuse: standarditud suitsiidikordaja on suurenenud noorte tööealiste (20–39-aastaste) vanuserühmas 4% (Joonis 5). Samal ajal on kordaja vähenenud 60–79-aastastel 28%, 40–59-aastastel 16%, 80-aastastel ja vanematel 11% ning 10–19-aastastel 6%. Seega on standarditud kordaja vähenenud kõigis vanuserühmades, välja arvatud noortel tööealistel, kellel on näha vastupidist trendi.

Joonis 5. Standarditud suitsiidikordajad vanuserühmiti aastatel 2016–2025.

2.3 Suitsiidide osakaal kõikidest surmapõhjustest

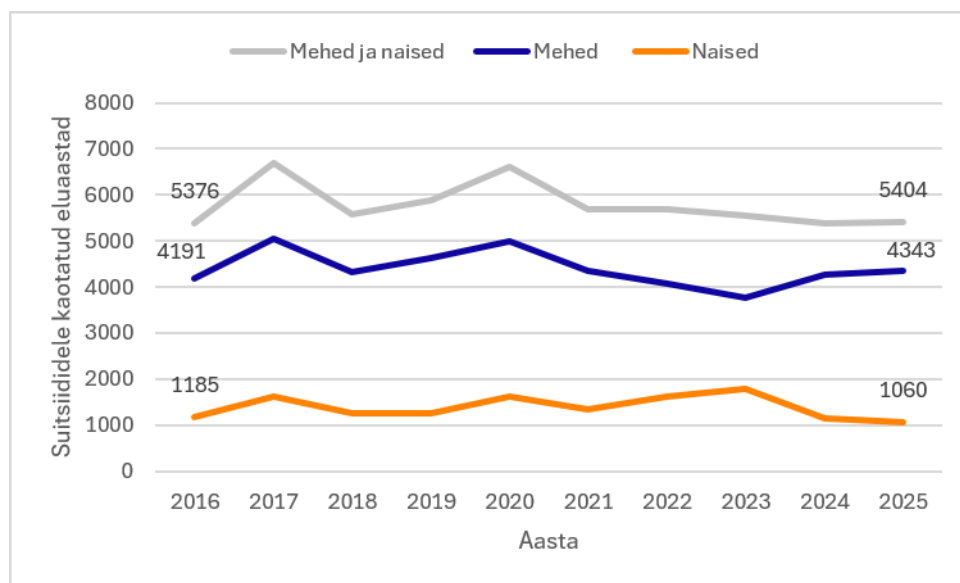
2025. aastal moodustasid suitsiidid kõikidest surmapõhjustest 1,2%. Nooremates vanuserühmades on suitsiidide osakaal aga keskmisest märgatavalt kõrgem: 10–19-aastastel moodustasid suitsiidid 24% ja 20–39-aastastel 19% kõikidest surmajuhtudest. See tähendab, et noorte hulgas on iga neljas kuni viies surm suitsiid. Vanuse kasvades suureneb üldine surmade arv ja suitsiidide osakaal väheneb: 40–59-aastastel moodustasid suitsiidid 4%, 60–79-aastastel 0,7% ning 80-aastastel ja vanematel 0,3% kõikidest surmadest. Võrreldes 2016–2018 ja 2023–2025 aastate keskmisi on suitsiidide osakaal surmapõhjusena suurenenud 20–39-aastastel (+20%), 10–19-aastastel (+19%) ning 80-aastastel ja vanematel (+15%); langenud on see 60–79-aastastel (–20%) ja 40–59-aastastel (–3%, Joonis 6).

Joonis 6. Suitsiidide osakaal kõikidest surmapõhjustest vanuserühmiti aastatel 2016–2025.

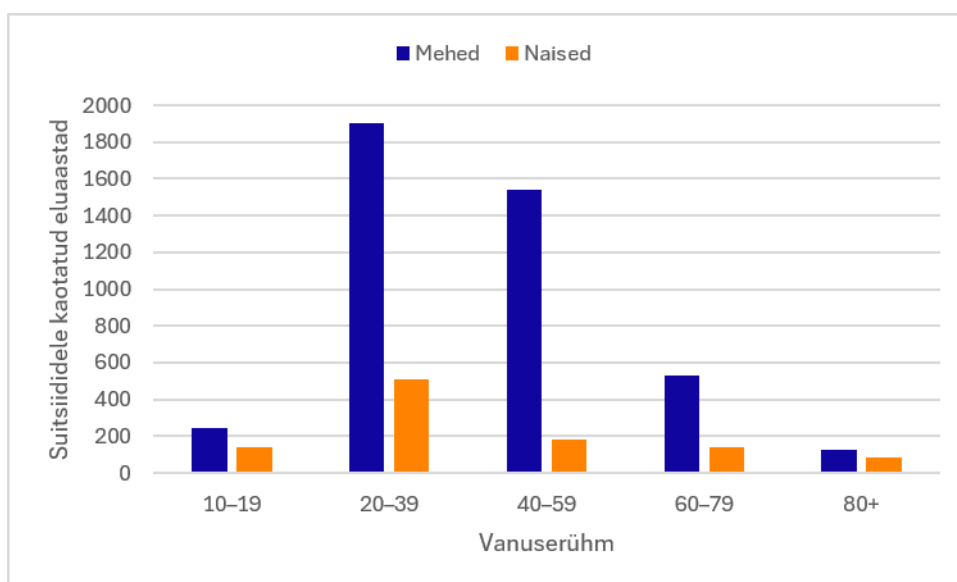
2.4 Suitsiidide tõttu kaotatud eluaastad

2025. aastal kaotati suitsiidide tõttu Eestis kokku 5404 eluaastat, sellest 4343 meestel ja 1060 naistel. Kümne aastaga on kaotatud eluaastate arv (YLL) meestel suurenenud 4% ja naistel vähenenud 11% (Joonis 7). Kogukaotus oli kümnendil kõrgeim aastatel 2017 (6679 kaotatud eluaastat) ja 2020 (6600).

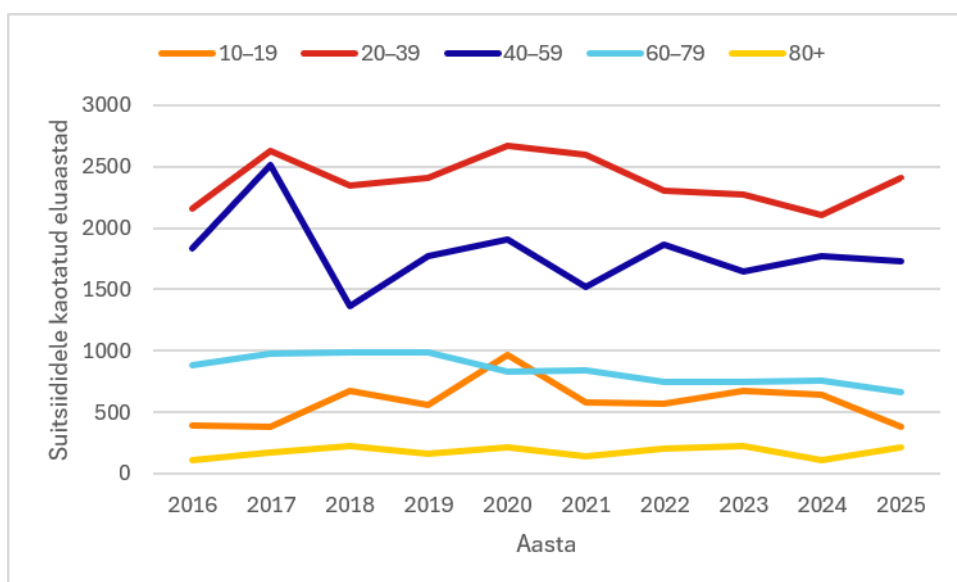
Joonis 7. Suitsiididele kaotatud eluaastad aastatel 2016–2025.

Vanuserühmade lõikes kaotasid 2025. aastal suitsiidide tõttu enim eluaastaid 20–39-aastased (2413), järgnesid 40–59-aastased (1725), 60–79-aastased (667), 10–19-aastased (384) ning 80-aastased ja vanemad (215). Enamiku suitsiididele kaotatud eluaastatest moodustasid tööealised mehed (64%): 20–39-aastased mehed kaotasid 2025. aastal 1900 ja 40–59-aastased mehed 1544 eluaastat (Joonis 8). Naised kaotasid suitsiididele enim eluaastaid 20–39-aastaste vanuserühmas (513 eluaastat).

Joonis 8. Suitsiididele kaotatud eluaastad vanuserühmiti 2025. aastal.

Võrreldes 2016–2018 ja 2023–2025 aastate keskmisi on kaotatud eluaastate arv vähenenud 60–79-aastastel (–24%), 40–59-aastastel (–10%) ja 20–39-aastastel (–5%) ning suurenenud 10–19-aastaste (+18%) ja 80-aastaste ja vanemate vanuserühmades (+5%, Joonis 9). Kuigi noorte suitsiidide absoluutarv on väike, tähendab iga juht kümneid kaotatud eluaastaid. Seetõttu on 10–19-aastaste kaotatud eluaastate kasv rahvatervishoiu seisukohalt märkimisväärne, sest iga selles vanuserühmas aset leidnud surm toob kaasa väga suure hulga potentsiaalselt elamata jäänud eluaastaid.

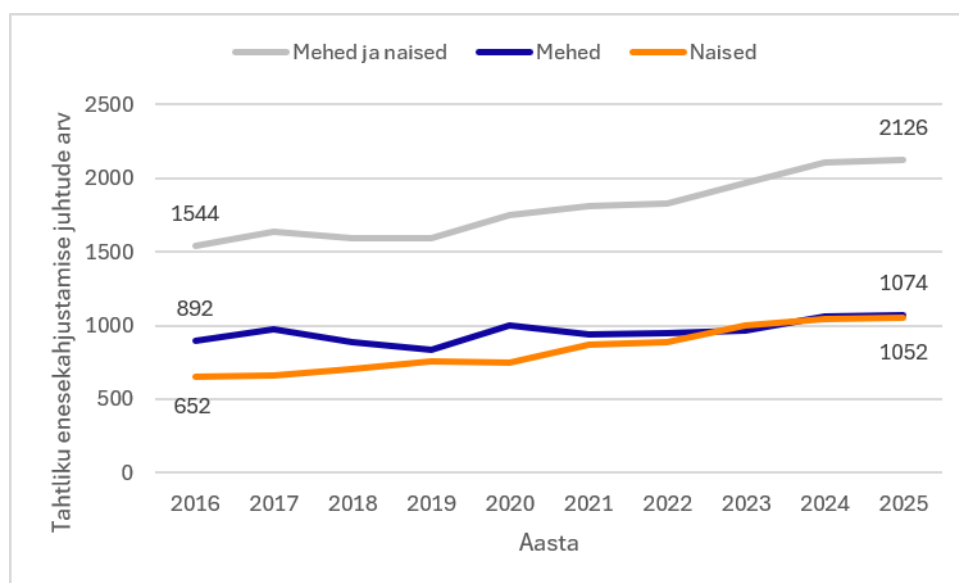

Joonis 9. Suitsiididele kaotatud eluaastad vanuserühmiti aastatel 2016–2025.

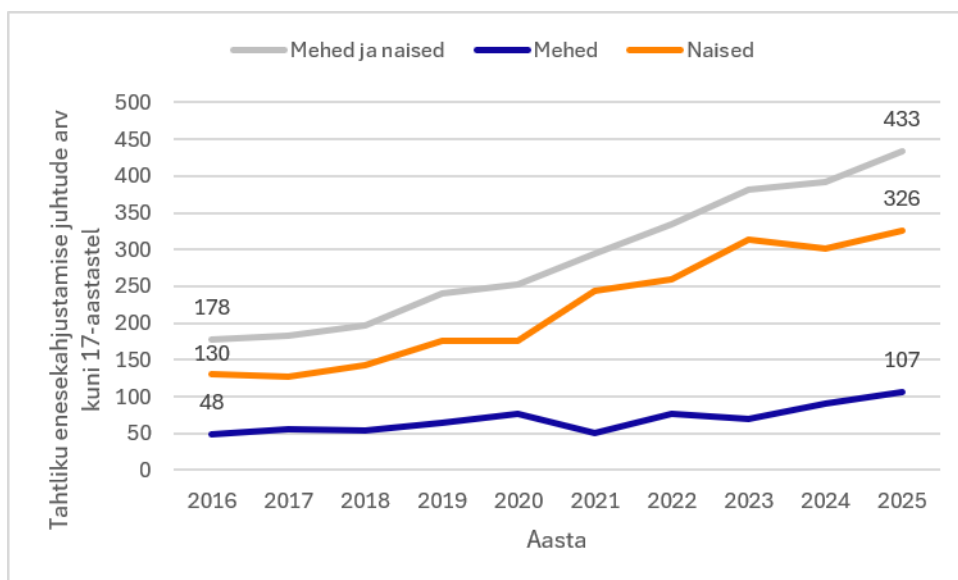
2.5 Tahtliku enesekahjustamise juhud

2025. aastal pöörduti Eestis ravile 2126 tahtliku enesekahjustamise juhuga (Joonis 10). Erinevalt suitsiidisurmades jaguneb tahtlik enesekahjustamine sugude vahel peaaegu võrdselt: meestel 1074 ja naistel 1052 juhtu. Kuni 17-aastaste hulgas registreeriti 433 tahtliku enesekahjustamise juhtu, millest tüdrukute hulgas koguni 75%. Vähemalt 18-aastaste seas moodustasid mehed veidi suurema osakaalu (57%) kui naised (43%).

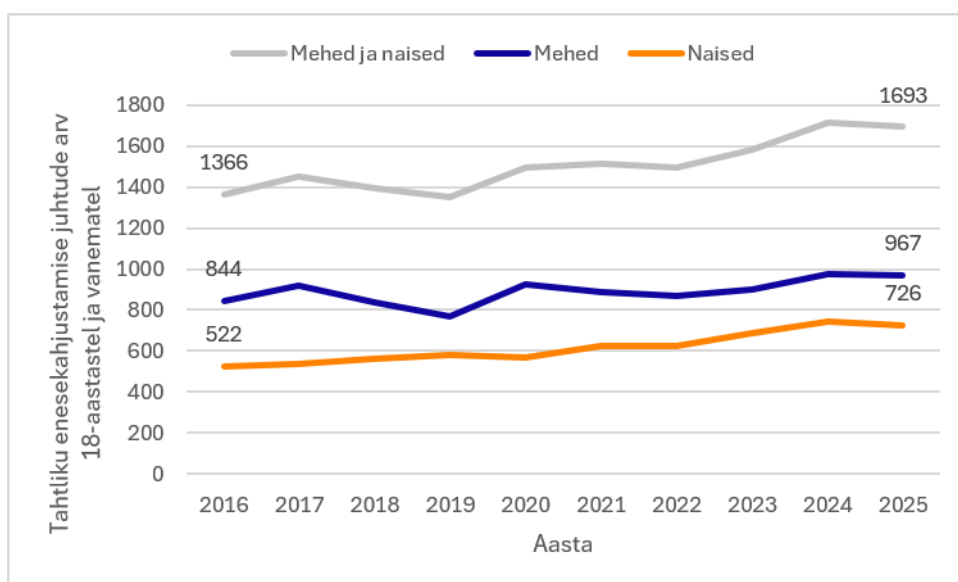
Kümne aastaga on tahtlike enesekahjustamise juhtude arv suurenenud Eestis 38%, seejuures meestel oli kasv 20% ja naistel 61%. Samal perioodil on alaealiste tahtliku enesekahjustamise juhtude arv aga lausa rohkem kui kahekordistunud (+143%), seejuures poistel lisandus 59 juhtu (+123%) ja tüdrukutel 196 juhtu (+151%, Joonis 11). Täisealiste seas kasvas juhtude arv samal perioodil 24% (meestel +15%, naistel +39%, Joonis 12). Suurenenud juhtude arv ei pruugi tähendada üksnes probleemi süvenemist, vaid võib viidata ka sellele, et rohkem inimesi otsib abi ja jõuab seeläbi tervishoiusüsteemi. Iga ravile jõudnud enesekahjustamise juht loob võimaluse sekkumiseks ja sobiva toe pakkumiseks.

Joonis 10. Tahtliku enesekahjustamise vigastusjuhtude arv aastatel 2016–2025.

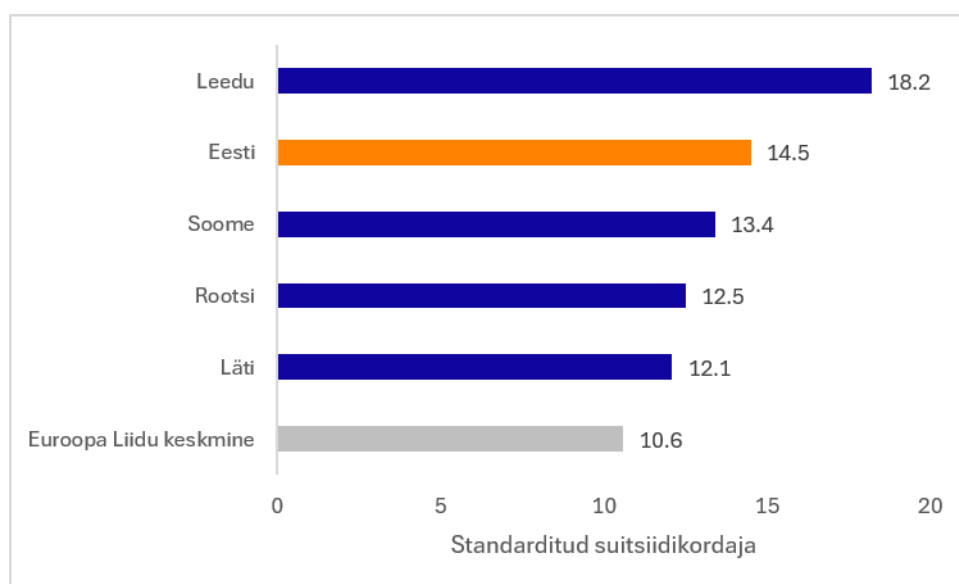
Joonis 11. 17-aastaste ja nooremate tahtliku enesekahjustamise vigastusjuhtude arv aastatel 2016–2025.

Joonis 12. 18-aastaste ja vanemate tahtliku enesekahjustamise vigastusjuhtude arv aastatel 2016–2025.

2.6 Eesti suitsiidide statistika Euroopa Liidu võrdluses

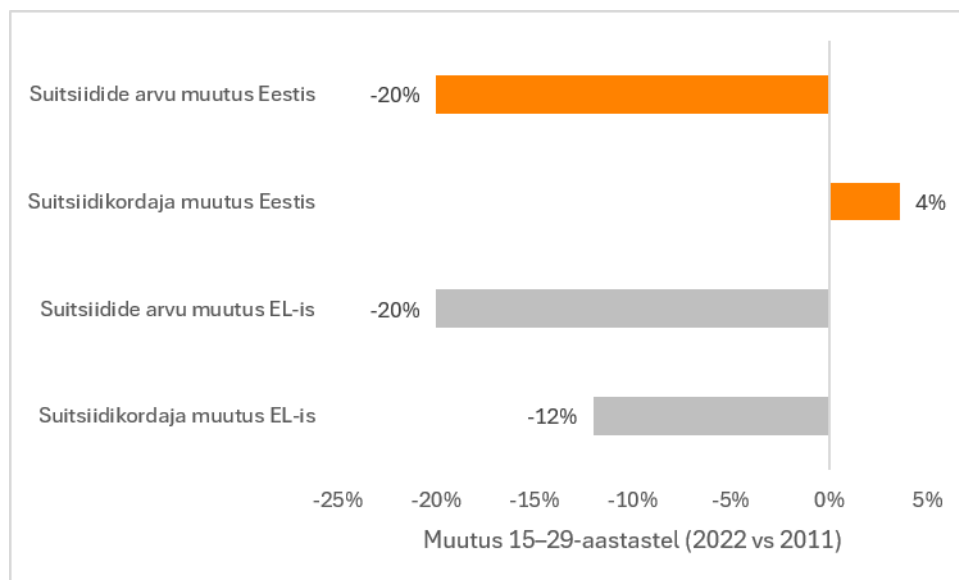
Euroopa Liidu (EL) riikide värskeimad suitsiidide andmed pärinevad 2022. aastast (2, 3). EL-i keskmine standarditud suitsiidikordaja oli sel aastal 10,6 juhtu 100 000 elaniku kohta, kusjuures meeste kordaja (17,2) oli naiste omast ligi neli korda kõrgem (1, 4). Eestis oli vastav kordaja 2022. aastal 14,5, ületades EL-i keskmist ligi 37%. Enamikest naaberriikidest oli Eesti näitaja kõrgeim: Soomes oli standarditud suitsiidikordaja 13,4, Rootsis 12,5 ja Lätis 12,1 (Joonis 13). Leedus oli kordaja aga Eestist kõrgem (18,2), mis oli EL-is halvemuselt teine näitaja. Kõrgeim standarditud suitsiidikordaja oli EL-i riikidest Sloveenias (18,3). Eesti ei ole enam Euroopa suitsiidistatistika tipus nagu 1990. aastatel, kuid kuulub endiselt kõrgema riskiga riikide hulka, mistõttu ELi keskmisele jõudmine on realistlik, ent mitte iseeneslik eesmärk. 2022. aasta andmete põhjal oli Eesti Euroopa Liidu riikide seas kõrgeima standarditud suitsiidikordaja järgi järjestatult 5. kohal.

Joonis 13. Standarditud suitsiidikordajad 100 000 elaniku kohta Eestis, naaberriikides ja Euroopa Liidus keskmiselt 2022. aastal (3).

Noorte suitsiiditrend on Euroopa Liidus olnud valdavalt positiivne: aastaks 2022. oli suitsiidi tagajärjel surnud 15-29-aastaste arv ELis võrreldes 2011. aastaga vähenenud ligi 20% ning sama vanuserühma suitsiidide üldkordaja langenud 12%, 7,8-lt 6,9-le suitsiidile 100 000 elaniku kohta (2, 4). Kuigi EL-s on noorte suitsiidisuremus vähenenud, on suitsiid noortel endiselt üks peamisi surmapõhjuseid, olles õnnetuste järel teisel kohal ja moodustades rohkem kui iga kuuenda 15-29-aastase surma (4).

Eesti olukord on murettekitavam kahes aspektis: esiteks on suitsiidide osakaal surmapõhjusena noorte seas Eestis märksa suurem - 15–29-aastaste vanuserühmas moodustavad suitsiidid 26% kõigist surmadest, mis ületab selgelt ELi keskmist. Teiseks liigub Eesti noorte suitsiidisuremus ELi langustrendile vastupidises suunas. Kui EL-is üldkordaja vähenes, siis Eestis suurenes see samal perioodil 3,6% (13,2 -> 13,7, Joonis 14).

Joonis 14. Noorte (15–29-aastaste) suitsiidide arvu ja 100 000 elaniku kohta üldkordajate muutus Eestis ja Euroopa Liidus (EL) võrreldes aastat 2022 aastaga 2011 (2, 4).

Allikad

- [1] EC & OECD (2023). State of Health in the EU — Estonia: Country Health Profile 2023. European Observatory on Health Systems and Policies. ISBN: 9789264603479
- [2] Eurostat. (2022). *Causes of death - crude death rate by NUTS 2 region of residence* [andmebaas]. doi: 10.2908/HLTH_CD_ACDR2
- [3] Eurostat. (2022). *Causes of death - standardised death rate by NUTS 2 region of residence* [andmebaas]. doi: 10.2908/HLTH_CD_AS DR2
- [4] Eurostat. (2025). *1 in 6 deaths of young people due to suicide in 2022*. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20250910-1>
- [5] Statistikaamet. (s.a.). *RV0452: Elada jäänud aastad* [andmebaas].
- [6] Statistikaamet. (s.a.). *RV021: Rahvastik soo ja vanuse järgi* [andmebaas].
- [7] Tervise Arengu Instituut (s.a.). *Surma põhjuste register* [andmebaas].
- [8] Tervise Arengu Instituut (s.a.). *Vigastused: mõisted ja metoodika*. <https://statistika.tai.ee/Resources/PX/Databases/Andmebaas/02Haigestumus/09Vigastused/VIGinfo.htm>